

Posudek vedoucího bakalářské práce Terezy Sudzinové
Reflexe psaní v Hančových Sešitech

Na různé dlouhých zápisech v sešitech Jana Hanče z přelomu padesátých a šedesátých let (a po časopiseckých publikacích v druhé polovině šesté dekády vydaných knižně poprvé až v samizdatu 1976) Ipí po roce 1990 nepochopitelné stigma „neliterárnosti“. Vnímají se jako projev nemaskovaného empirického autora, který nedělá text ze slov, nýbrž „vyjadřuje stanoviska“, a s nimi se pak literárněvědní vykladači pokoušejí vyrovnávat názorovou konfrontací, nikoli tvárným rozbořem (groteskních podob nabývají takové postupy zejména ve většině příspěvků konferenčního sborníku *Autenticita a literatura* z roku 1999).

Tereza Sudzinová si je tohoto úskalí vědoma, čelí mu totiž konstatováním předpokladu, který je samozřejmý jen zdánlivě: projev mluvčího v první osobě, který se navíc často legitimuje jako Hanč, neztotožňuje s psychofyzickou postavou autora. S promlouvajícím hlasem v Hančových textech se pak do konfliktu nedostává, a to ani když s vyřčenými tezemi nesympatizuje nebo ji autorské komentáře vyprávěných příběhů nekonvenují. Jako předmět své práce si šťastně vymezila tematizaci autora psaní, toho, „jaký postoj autor k psaní zaujímá, co pro něj znamená, jak své psaní charakterizuje a hodnotí“. Zaujata byla také Hančovým „vztahem k literatuře a jeho hodnocení cizí literární tvorby“, stejně jako „autorovou prezentací sebe sama a způsobem, jakým se vztahuje k adresátovi“.

Práce se však rodila těžce, ukazovalo se, že je složité Hančovy texty charakterizovat, a přitom myšlenky jejich mluvčího jen neparafrazovat, a současně autorka zápasila s pokušením metaforického výkladu Hančových textů, jakoby na způsob francouzského poststrukturalistického myšlení. Na řadě míst se parafrázím a citacím – coby jejich „dokladům“ – sice nevyhnula, ale při studiu analyzovaných zápisků a psaní práce prokázala nejen vytrvalost, ale především bojovnost. Jsou to termíny vypůjčené ze sportu, ale v Hančově případě, resp. v případě pokusu o rozbor jeho textů jsou namístě (s. 18–25).

Za pasáže, které obstojí v dosavadní hančovské literatuře, pokládám zejména úvahy nad autorovými kategoriemi morálnosti a naléhavosti psaní (s. 14–16) a nad komunikativností Hančových záznamů (5. kapitola).

Bakalářskou práci T. Sudzinové rád doporučuji k obhajobě a podle jejího průběhu navrhuju hodnocení „velmi dobře“.

Michael Špirit, 4. srpna 2014